

УДК 811.161.2373

Концепт «Європа» в українському суспільному дискурсі наприкінці першої чверті 21 ст.

Ольга Павлушенко

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Надійшла до редакції: 15.03.2024 • Схвалено до друку: 17.04.2024

Анотація

У статті проаналізовано концептуальні ознаки феномену Європа, що сформувалися в українському суспільному дискурсі наприкінці першої чверті XXI ст., коли цивілізаційний вибір українців отримав новий імпульс для реалізації через рішення Європейської ради розпочати переговори щодо вступу України до Європейського Союзу. Визначено, що зміст концепту «Європа» формують такі основні фрейми: інституційний євроцентризм із системоутворювальною роллю Європейського Союзу, цивілізаційні цінності, соціокультурна єдність різноманітностей, виробнича культура, євроінтеграційні прагнення як шлях у майбутнє.

Ключові слова: концепт, Європа, концептуальна ознака, вербальна експлікація, суспільний дискурс, масмедіа

UDC 811.161.2373

The concept of "Europe" in Ukrainian public discourse at the end of the first quarter of the 21st century

Olha Pavlushenko

Mykhailo Kotsiubynskyi Vinnytsia State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

Received: 15.03.2024 • Accepted: 17.04.2024

Abstract

The article analyzes the conceptual features of the European phenomenon that formed in Ukrainian public discourse at the end of the first quarter of the 21st century. The purpose of the article is to determine the content of the concept of "Europe" that was in Ukrainian public discourse at the end of the first quarter of the 21st century, when the civilizational choice of Ukrainians received a new impetus for realization through the decision of the European Council to begin negotiations on Ukraine's accession to the European Union. The main research method is conceptual analysis, which involves studying various substrate mental units – representations, scenarios, and gestalts associated with the phenomenon of Europe in the collective consciousness of Ukrainian society. Additionally, the method of discourse analysis is applied at the stage of processing the mass media objectification of the concept of "Europe". Results. The following conceptual features have been identified: Europe as a space for the comprehensive realization of the individual; well-being and freedom as fundamental civilizational principles aspired to by Ukrainian society; democracy built on the rule of law and respect for individuals; partnership relations among all states and nations without domination by the stronger; unity of diverse cultures; civilizational choice for progress into the future; an influencing factor on Ukraine; a state of crisis associated with the weaknesses of liberal democracy on the one hand, and the dominance of consumer interests in European societies on the other; and the vulnerability of the political system to hybrid expansion by totalitarian and autocratic regimes. Conclusion. The analysis of the verbal explication of the conceptual features of the phenomenon of Europe in Ukrainian public discourse leads to the conclusion that the content of the studied linguistic construct in the collective consciousness of Ukrainians at the end of the first quarter of the 21st century is formed by the following main frames: institutional Eurocentrism with the system-forming role of the European Union, civilizational values, socio-cultural unity of diversity, production culture, and Eurointegration aspirations as a path to the future.

Keywords: concept, Europe, conceptual feature, verbal explication, public discourse, mass media

---

Постановка проблеми. Грудень 2024 року став знаковим для українців: у Брюсселі ухвалено рішення розпочати переговори про вступ України до Європейського Союзу. Повернення українців до сім'ї європейських народів набуло реальних обрисів, залишивши позаду кілька століть перебування в російській тюрмі народів.

Ставлення українців до Європи як суб'єкта геополітики і до власних європейських перспектив постало в центрі зацікавлень антропоцентрично зорієнтованих наукових досліджень ще в 90-х рр. минулого століття. Зміст концепту «Європа» в колективній свідомості українців формувався на гносеологічному рівні під впливом різних історичних чинників і відбивав осмислення ними внутрішньодержавних процесів у зовнішньополітичних контекстах. Тому образ Європи в картині світу українського суспільства був мінливим і від часу до часу піддавався трансформаціям. Тільки з 2004 року можна говорити, що в суспільному дискурсі України почала формуватися власна система ідей, теорій, термінів та дефініцій, спрямована на забезпечення розвитку суверенної національної держави, яка сповідує європейські цінності демократії (Павлушенко, Мазай, 2021, с. 118). Цьому сприяла активізація широкого спектра вільних медіапроектів, які, за спостереженнями І. Завальнюк, «стають дедалі більше комунікативно й прагматично зорієнтованими, оскільки журналісти прагнуть не лише інформувати, а й впливати на читацьку аудиторію через переконання, емоційні ноти в побудові та сприйнятті висловленого» (Завальнюк, 2023, с. 124).

Функціонування мови в суспільно-політичному секторі життєдіяльності соціуму привертає увагу дослідників у різних галузях знань як інструмент формування концептуальної картини світу соціуму та модерування політичної активності його членів (Павлушенко, Мазай, 2022, с. 52). Вивчення суспільно значущих концептів сьогодні виходить за межі компетенції політології, соціології, соціальної філософії й поширюється в площини лінгвокогнітології та політичної лінгвістики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концепт «Європа» як один з епіцентричних в українському суспільному дискурсі впродовж перших двох десятиліть ХХІ ст. неодноразово ставав об'єктом різноаспектного наукового

осмислення. Систематизувала та детально проаналізувала основні підходи до визначення складного та багатоаспектного поняття «Європа», серед яких особливу увагу приділила політичному, А. Донська (Донська, 2012). Зробив спробу аналітики формування та інтерпретацій концепту «Європа» на індивідуально-особистісному та колективному рівнях свідомості М. Зайцев (Зайцев, 2014). Вивченню процесу формування ідеї Європи в картині світу українців крізь призму аналізу лексичних новотворів з дериватом *євро-* присвячена розвідка Л. Вакулович (Вакулович, 2022). Я. Прихода здійснила ґрунтовне лінгвокогнітивне дослідження еволюції концепту «Європа» в українській пресі останнього десятиріччя ХХ ст. і початку ХХІ ст. (Прихода, 2005). Також науковиця торкнулася ідеї Європи й змісту концепту «Європа» в публіцистичній творчості Івана Франка, осмисливши широкий фактичний матеріал, довела, що «Франко презентує ідеї спільної Європи, й у цьому контексті – ідеї єдиної України» (Прихода, 2007, с. 145). О. Гоцур вивчала змістове наповнення концепту «Україна – Європа» в зіставленні його з концептом «Україна – Росія» в площині геостратегічної тематики, що розгорталася в українській медіариторичі впродовж 2000–2014 рр. (Гоцур, 2016) Аналіз метафоричних моделей дозволив Г. Яроцькій та Т. Пономаренко аргументовано стверджувати що в українському масмедійному просторі «відбувається багатовимірне розгортання концепту «Європа»», його задекларовано «як найважливішу сучасну ідеологему, як ментальний прообраз майбутнього України» (Яроцька, Пономаренко, 2020, с. 208).

Мета нашої розвідки – визначити змістове наповнення концепту «Європа», що сформувався в українському суспільному дискурсі наприкінці першої чверті ХХІ ст., коли цивілізаційний вибір українців отримав новий імпульс для реалізації через рішення Європейської ради розпочати переговори щодо вступу України до Європейського Союзу.

Основним методом дослідження є концептуальний аналіз, який передбачає вивчення різно-субстрактних ментальних одиниць – уявлень, сценаріїв, гештальтів, пов'язаних з феноменом *Європа* в колективній свідомості українського соціуму. Також застосовано метод дискурс-аналізу

на етапі опрацювання вітчизняного масмедійного контенту для виявлення тенденцій в об'єктивації концепту «Європа».

Виклад основного матеріалу дослідження. В історичній ретроспективі зміст концепту «Європа» в картині світу українців змінювався під впливом соціокультурних контекстів. У національній ментальній традиції Європа постає як носій просвітницьких ідей і прогресивного суспільного поступу. Словникові статті «Європа» і «Європейський» у «Словнику української мови» за загальною редакцією Бориса Грінченка віддзеркалює стереотипні для доби Михайла Драгоманова, Пантелеймона Куліша, Івана Нечуя-Левицького, Лесі Українки, Івана Франка концептуальні ознаки референта, вербалізовані словосполученнями, у яких кваліфікатив *європейський* поєднується з іменниками *культура, ідея*, а номен *Європа* контекстно тлумачиться через зв'язок денотата з новими гуманними ідеями (СУМ 2017, с. 138). Сім десятиліть агресивної дії російсько-більшовицької пропаганди докорінно змінили у свідомості українців концептуальний образ Європи на протилежний. З відновленням державного суверенітету українське суспільство одержало можливість формувати власну, ідеологічно не заангажовану картину світу, а отже й погляд на Європу, який, проте, не набув відразу прямолінійності й однозначності, оскільки залежав від геополітичних течій, у які потрапила молода українська демократія. До 2013 року євроінтеграційна ідея викристалізувалася у світоглядній системі більшої частини українського соціуму, яка й розпочала боротьбу за повернення України в європейську цивілізацію. Сьогодні українське суспільство перебуває на фінальному відрізку тривалого шляху до Європи, який, однак, не обіцяє бути легким, зокрема й через повномасштабну війну, у якій українці обстоюють свій цивілізаційний вибір. За таких обставин дослідження змістового наповнення концепту «Європа» в сьогоденнішньому суспільному дискурсі набуває особливої актуальності.

Енциклопедичне поняття «Європа» в українських лексикографічних джерелах зосереджене головним чином на географічних, кліматичних та економічних характеристиках цієї частини світу, що розташована в Північній півкулі (Попович-Кузнецова, 2009). У 73 % текстів нашої вибірки фіксуємо паралельне вживання номенів Європа і Європейський Союз на позначення того самого

референта. Це дає нам підстави вважати обидві назви – Європа і Європейський Союз – титульними для досліджуваного концепту. Такому отожднюванню, очевидно, сприяє розуміння, що Європейський Союз поєднує в собі ознаки міжнародної організації й наддержави, що цілком підтверджує енциклопедична інформація: «Принципи верховенства й прямої дії права ЄС щодо систем національних прав країн-членів гарантують однорідність юридичного простору спільноти і також надають їй ознак державності федеративного типу» (Мартінов, 2009).

Метод дискурс-аналізу як емпірично орієнтований на дослідження медіаповідомлень у контексті суспільних подій і процесів уможливив виокремлення концептуальних ознак, які конструюють образ Європи в колективній свідомості українців. Ми вдалися до вірогіднісної вибірки, яка не передбачає плану збору конкретних текстів, а регулюється тільки верифікацією їхнього змісту з досліджуваним об'єктом.

Публікації вибірки, у яких фігурують титульні назви виокремленого для дослідження мовомисленневого конструкту – *Європа та Європейський Союз*, об'єктивують низку концептуальних ознак референта. У більшості текстових фрагментів вербалізатори таких ознак перебувають у позиціях компонентів предикативних пар або актантів, які заповнюють значеннєву та синтаксичну валентність предиката в реченнєвих конструкціях.

Європа як простір для всебічної реалізації особистості: *Європа – це неймовірна кількість різних можливостей, обов'язків та прав* (Олександр Корнієнко. Рада. Офіційний вебпортал парламенту України. 30 квітня 2024 року).

Європа – це добробут і свобода як фундаментальні цивілізаційні засади, до яких прагне українське суспільство: *...ідея Європи трактувалася як цивілізація, добробут, свобода – всі ці поняття йшли в одній низці, і з ними пов'язувалося «повернення до Європи* (Радіо Свобода. 06 червня 2009 року).

Європа – це демократія, побудована на верховенстві права й повазі до людини: *Європа – це вже давно не лише географічна категорія. Це, перш за все, – спільні цінності незалежності, демократії та поваги до людини та її прав і свобод* (Петро Порошенко. X.com. 19 травня 2018 року); *European – це*

... **вважати демократію, верховенство права і толерантність своїми ключовими цінностями** (Європейська правда. 20 травня 2024 року).

Європа – це партнерські відносини всіх держав і націй без диктату сильніших: **Наша Європа – це добровільне єднання націй, спільнот і мільйонів дуже різних людей. Це не змова кількох найсильніших за спинами у народів (FREEDOM з посиланням на Офіс президента України. 30 квітня 2024 року); Європа – це партнерство регіонів** (Рада. Офіційний вебпортал парламенту України. 22 листопада 2022 року).

Європа – єдність різноманітних культур: **Провідною ідеєю європейської культури впродовж століть була єдність у різноманітності** (Лосев Ігор. Тиждень. № 46 (418)).

Європа – взірць для наслідування, об'єкт прагнень: **Європа, у якій честь бути для кожної нації, – це справді мрія** (Президент України. Офіційне інтернет-представництво. 30 квітня 2024 року).

Європа – цивілізаційний вибір для поступу в майбутнє: ... **ми на Революції Гідності обрали ЄВРОПУ як свою цивілізаційну перспективу і готові серйозно реформуватися в багатьох сферах, аби йти в ногу разом із Європою**» (Главком. 25 грудня 2019 року).

Єднання з Європою в духовній царині: **Вперше як державне свято ми відзначаємо Різдво Христове за григоріанським календарем – разом із більшістю усього християнського світу, спільно із Європою** (Звернення Президента України з нагоди святкування Різдва Христового за григоріанським календарем. Посольство України при Святому Престолі (Ватикан). 24 грудня 2020 року).

Європа – чинник впливу на Україну: **Європа хоче дуже активно впливати на внутрішньополітичні процеси в Україні** (День. 20 лютого 2024 року).

Важливо зауважити, що в змісті концепту «Європа» є критичні характеристики, які акцептують кризовий стан референта, пов'язаний із слабкими сторонами, з одного боку, ліберальної демократії, на засадах якої формується міжнародна політика в Європейському Союзі, а з іншого – з домінуванням у європейських суспільствах споживчих інтересів: **Європа, тому що ми бачимо перед собою красиву вітрину. Європа – це криза. Це не є Європа цінностей. Це є Європа інтересів** (Ярослав Грицак. Zbruc. 24 вересня 2018 року).

З початком повномасштабної російсько-української війни виникла така концептуальна ознака Європи, як вразливість її політичного ладу перед гібридною експансією тоталітарних та автократичних режимів: **...війна в Україні докорінно змінила Європу, породивши інший європейський порядок. Тобто, здається, це спричиняє структурні зрушення в тому, як Європа керується та організовується ...** (NV. 15 травня 2024 року).

Концептуальні ознаки Європи знайшли втілення в лексичних дериватах української мови із словотвірним формантом *євро-*:

привабливість фінансово-економічного простору – *євроекономіка, євродепозит, єврозона, євролінія* (кредитна лінія в євродоларах), *євроіндекс, євроконсорціум, єврооблігації, євроринок, євровалюта, євробанк, євроціна, євровалюта;*

джерело допомоги – *євродопомога, єврокредит, євроінвестор, євроінвестиції;*

освітні, культурні, спортивні стандарти – *євроосвіта* (освіта за кордоном у Європейських вищах), *Євробачення, євровибір, єврозірка, євроконцерт, єврокубок, євроліга, євроспорт, євротурнір, єврофутбол, єврочемпіонат, євроформат, єврохіт, єврохітпарад, євро шоу;* висока якість споживчих товарів – *єврокосметика, європомешкання, європлоща, євровікна, євровізаж, євроремонт, євродизайн, євроімідж, єврокамера, євроконтейнер, євромода, євроодяг, євросмак, євростиль.*

Інституційний євроцентризм об'єктивують назви: Європейська рада, Європейський Суд, Європейська економічна комісія, Європейський конгрес українців, Європейська міжнародна ліга, Європейське патентне відомство, Європейське космічне агентство, Європейська асоціація психіатрів, Європейська економічна зона, Європейська валютна угода, Європейський економічний простір, Європейське економічне співтовариство, Європейська енергетична хартія, Європейська конфедерація профспілок, Європейський молодіжний парламент.

Поряд з традиційними усталеними виразами *європейська цивілізація, європейська культура, європейська наука, європейська освіта, європейське право* в українському суспільному дискурсі останнього часу часто вживаними стали нові, які метафорично виражають інші сенси, що панують в колективній свідомості українців – єдності з європейською сім'єю народів: *європейський вибір,*

європейські цінності, європейська родина, європейський дім, дух Європи, Україна – це Європа.

Висновок дослідження та перспективи подальших наукових розвідок.

Аналіз вербальної експлікації концептуальних ознак феномену *Європа* в українському суспільному дискурсі схиляє до висновку, що зміст досліджуваного мовомисленнєвого конструкту в колективній свідомості українців на кінець першої чверті ХХІ ст. формують такі основні

фрейми: інституційний євроцентризм з системоутворювальною роллю Європейського Союзу, цивілізаційні цінності, соціокультурна єдність різноманітностей, виробнича культура, євроінтеграційні прагнення як шлях в майбутнє.

Будуть перспективними подальші розвідки в площині психолінгвістики, які розкриють тенденції в розвитку концепту «Європа» в індивідуальному мовомисленні українців.

Література

- Вакулович, Л. Л. (2022). Особливості мовного втілення лексеми *Європа* та слів з компонентом *Євро*. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород: Вид. дім «Гельветика», Вип. 26, т. 1. С. 32-37. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.26.1.5>
- Гоцур, О. (2016). Репрезентація та роз'яснення концептів «Європа» та «росія» на сторінках української преси. *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*, Вип. 41. С. 111-117.
- Донська, А. Г. (2012). Політика як основа формування концепту *Європи*. *Філософія і політологія в контексті сучасної культури*. Вип. 4 (3) <https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/131>
- Завальнюк, І. (2023). Синтаксичні одиниці в мові вітчизняних масмедіа періоду російсько-української війни: оновлення змісту й структури. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)*, Вип. 37, С. 120-130. <https://doi.org/10.31652/2521-1307-2023-37-120-130>
- Зайцев, М. (2014). *Європа* як концепт. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, Вип. 16, С. 45-51.
- Мартинов, А. Ю. (2009). *Європейський союз*. *Енциклопедія Сучасної України* / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. <https://esu.com.ua/article-17376>
- Павлушенко, О. & Мазай, Л. (2021). Концепт «нація» в мовній свідомості української молоді через призму асоціативного експерименту. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)*, Вінниця: ТОВ «Фірма Планер», Вип. 33, С. 114-123. <https://doi.org/10.31652/2521-1307-2021-33-114-122>
- Павлушенко, О. & Мазай, Л. (2022). Персуазивність політичної промови як інструмент боротьби за міжнародну безпеку. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)*, Вінниця: ТОВ «Фірма Планер», Вип. 34, С. 51-59. <https://doi.org/10.31652/2521-1307-2022-34-51-59>
- Попович-Кузнецова, Н. В. (2009). *Європа*. *Енциклопедія Сучасної України* / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. <https://esu.com.ua/article-17368>
- Прихода, Я. (2007). *Європа* в публіцистичних текстах Івана Франка. *Вісник Львівського ун-ту. Серія журналістика*, Вип. 30, С. 142-147.
- Прихода, Я. В. (2005). Концепт *Європа* в українській публіцистиці: конітивно-лінгвістичні аспекти: автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08, Львів, 16 с.
- СУМ 2017 – Словник української мови: у 3-х т. Т. 2. Д – Й / Редактори: акад. С. Єфремов, А. Ніколаєвський. Упорядкував: Б. Грінченко, Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2014, 440 с. Репринт з видання 1927 р. (Серія «Словникова спадщина України»).
- Яворська, Г., Богомолів, О. (2010). *Непевний об'єкт бажання: ЄВРОПА в українському політичному дискурсі*: монографія, Київ, 136 с.
- Яроцька, Г. & Пономаренко, Т. (2020). Метафоричне моделювання концепту *Європа* в українському медіадискурсі. *Діалог. Медіастудії*, Вип. 26, С.208-225 <https://doi.org/10.18524/2308-3255.2020.26.225322>

References

- Vakulovych, L. L. (2022). Osoblyvosti movnoho vtillennia leksemy Yevropa ta sliv z komponentom Yevro [Features of language implementation of the leksema Europe and words with the Euro component]. *Zakarpatski filolohichni studii*. Uzhhorod: Vyd. dim «Helvetyka», Vyp. 26, t. 1. 32-37. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.26.1.5>
- Hotsur, O. (2016). Rezentatsiia ta roziasnennnia kontseptiv «Ievropa» ta «rosiia» na storinkakh ukrainskoi presy [Representation and clarification of the concepts of "Europe" and "russia" on the pages of the Ukrainian press]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii Zhurnalistyka*, Vyp. 41. 111-117.
- Donska, A. H. (2012). Polityka yak osnova formuvannia kontseptu Yevropy [Politics as a basis for the formation of the concept of Europe]. *Filosofia i politolohiia v konteksti suchasnoi kultury*. Vyp. 4 (3). <https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/131>
- Zavalniuk, I. (2023). Syntax units in the language of the native mass media during the russian-ukrainian war: content and structure update. *Scientific Notes of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University Series Philology (Linguistics)*, 37, 120-130. <https://doi.org/10.31652/2521-1307-2023-37-120-130>
- Zaitsev, M. (2014). Yevropa yak kontsept [Europe as a concept]. *Naukovyi visnyk Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, Vyp. 16, 45-51.
- Martynov, A. Yu. (2009). Yevropeyskyi soiuz [European Union]. *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy [Elektronnyi resurs] / Redkol. : I. M. Dziuba, A. I. Zhukovskiy, M. H. Zhelezniak [ta in.] ; NAN Ukrainy, NTSh. Kyiv : Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy*. <https://esu.com.ua/article-17376>
- Pavlushenko, O. & Mazai, L. (2021). Kontsept «natsiia» v movnii svidomosti ukrainskoi molodi cherez pryzmu asotsiatyvnoho eksperymentu [The concept of "nation" in the linguistic consciousness of Ukrainian youth through the prism of an associative experiment]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Serii: Filolohiia (movoznavstvo)*, Vinnytsia: TOV «firma Planer», Vyp. 33, 114-123. <https://doi.org/10.31652/2521-1307-2021-33-114-122>
- Pavlushenko, O. & Mazai, L. (2022). Persuazyvnist politychnoi promovy yak instrument borotby za mizhnarodnu bezpeku [Persuasiveness of political speech as a tool of struggle for international security]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Serii: Filolohiia (movoznavstvo)*, Vinnytsia: «Firma Planer», Vyp. 34, 51-59. <https://doi.org/10.31652/2521-1307-2022-34-51-59>.
- Popovych-Kuznetsova, N. V. (2009). Yevropa [Europe]. *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy / Redkol. : I. M. Dziuba, A. I. Zhukovskiy, M. H. Zhelezniak [ta in.] ; NAN Ukrainy, NTSh. Kyiv : Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy*. <https://esu.com.ua/article-17368>
- Prykhoda, Ya. (2007). Yevropa v publitsystychnykh tekstakh Ivana Franka [Europe in journalistic texts of Ivan Franko]. *Visnyk Lvivskoho un-tu. Serii zhurnalistyka*, Vyp. 30, 142-147.
- Prykhoda, Ya. V. (2005). Kontsept Yevropa v ukrainskii publitsystytsi: konityvno-linhvistychni aspekty [The concept of Europe in Ukrainian journalism: cognitive and linguistic aspects]: avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.01.08, Lviv, 16 s.
- SUM 2017 - Slovnyk ukrainskoi movy: u 3-kh t. [Dictionary of the Ukrainian language: in 3 volumes]. T. 2. D - Y / Redaktery: akad. S. Yefremov, A. Nikolaievskiy. Uporiakuvav: B. Hrinchenko, Kyiv: Vydavnychi dim Dmytra Buraho, 2.XXIV, 440 s. Reprint z vydannia 1927 r. (Serii «Slovnykova spadshchyna Ukrainy»).
- Iavorska, H., Bohomolov, O. (2010). Nepevnyi obiekt bazhannia: YEVIROPA v ukrainskomu politychnomu dyskursi [Uncertain object of desire: EUROPE in Ukrainian political discourse]: monohrafiia, Kyiv, 136 s.
- Iarotska, H. & Ponomarenko, T. (2020). Metaforychne modeliuвання kontseptu Yevropa v ukrainskomu mediadyskursi [Metaphorical modeling of the concept of Europe in the Ukrainian media discourse]. *Dialoh. Mediastudii*, Vyp. 26, 208-225. <https://doi.org/10.18524/2308-3255.2020.26.225322>

Автори

Ольга Павлушенко, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови
e-mail: olha.pavlushenko@vspu.edu.ua

Authors

Olha Pavlushenko, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Chair of the Department of Ukrainian language
e-mail: olha.pavlushenko@vspu.edu.ua

Конфлікт інтересів

Автори засвідчують про відсутність конфлікту інтересів

Conflict of Interests

The author(s) declare that they have no conflict of interest